

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ГАЛОЎНАЕ ўПРАЎЛЕННЕ
ПА АДУКАЦЫІ
БРЭСЦКАГА АБЛВЫКАНКАМА

ЗАГАД

22.08.2024 № 646

г. Брэст

Аб правядзенні рэспубліканскага
грамадзянска-патрыятычнага
праекта «Збяры Беларусь у сваім
сэрцы» ва ўстановах адукацыі
Брэсцкай вобласці

У адпаведнасці з планам работы Міністэрства адукацыі Рэспублікі
Беларусь на 2024 год і ў рамках рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы
«Адукацыя і маладзёжная палітыка» на 2021— 2025 гады

ЗАГАДВАЮ:

1. Дзяржаўнай установе адукацыі «Брэсцкі абласны цэнтр турызму
і краязнаўства дзяцей і моладзі» (Д.М.Гумянюк) забяспечыць арганізацыю
і правядзенне мерапрыемстваў рэспубліканскага грамадзянска-
патрыятычнага праекта «Збяры Беларусь у сваім сэрцы» (далей – Праект)
ва ўстановах адукацыі Брэсцкай вобласці.

2. Зацвердзіць умовы правядзення Праекта (дадатак).

3. Упраўленню (аддзелам) па адукацыі гаррайвыканкамаў:

3.1. стварыць аргкамітэты па правядзенні раённых (гарадскіх)
этапаў Праекта;

3.2. арганізаваць і правесці раёныя (гарадскія) этапы Праекта
з далучэннем да ўдзелу устаноў агульнай сярэдняй і дадатковай адукацыі
дзяцей і моладзі;

3.3. каардынацыю правядзення мерапрыемстваў Праекта ўскласці
на ўстановы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі.

4. Кантроль за выкананнем загада ўскласці на намесніка начальніка
галоўнага ўпраўлення па адукацыі Брэсцкага аблвыканкама Папову І.А.

Начальнік галоўнага
ўпраўлення

Н.А.Каліноўская

Дадатак

да загаду галоўнага ўпраўлення
па адукацыі Брэсцкага
аблвыканкамаад 22.08 2024 № 646

УМОВЫ

правядзення рэспубліканскага грамадзянска-патрыятычнага праекта
«Збяры Беларусь у сваім сэрцы» ва ўстановах адукацыі Брэсцкай вобласці

1. Агульныя палажэнні

1.1. Рэспубліканскі грамадзянска-патрыятычны праект «Збяры Беларусь у сваім сэрцы» (далей – рэспубліканскі праект) праводзіцца ў адпаведнасці з планам работы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь на 2024 год і ў рамках рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Адукацыя і маладзёжная палітыка» на 2021 – 2025 гады.

1.2. Арганізатарам рэспубліканскага праекта з'яўляецца Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

У 2024 годзе ў рамках рэспубліканскага праекта праводзіцца рэспубліканскі конкурс-турнір «Дзівосы краю майго» (далей – конкурс-турнір).

Арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне рэспубліканскага конкурсу-турніру ажыццяўляецца ўстановай адукацыі «Рэспубліканскі цэнтр экалогіі і краязнаўства» (далей – рэспубліканскі цэнтр). Каардынацыя ва ўстановах адукацыі Брэсцкай вобласці – Брэсцкі абласны цэнтр турызму і краязнаўства дзяцей і моладзі (аддзел краязнаўства).

2. Мэта і задачы рэспубліканскага конкурсу-турніру

Рэспубліканскі конкурс-турнір праводзіцца з мэтай фарміравання ў моладзі патрыятычных якасцей, паглыблення пачуцця любові да сваёй краіны праз далучэнне іх да даследавання жыцця і дзейнасці адметных асоб свайго краю, да пазнання гісторычнай, культурнай і прыроднай спадчыны малой радзімы.

Дасягненне пастаўленай мэты ажыццяўляецца праз рашэнне наступных задач:

масавае ўключэнне навучэнцаў у дзейнасць па даследаванні, вывучэнні, аднаўленні (адроджэнні) і выкарыстанні аб'ектаў «страчанай спадчыны»;

захаванне і выкарыстанне матэрыяльных і нематэрыяльных каштоўнасцей малой радзімы, распаўсюджванне інфармацыя аб іх і папулярызацыя на карысць інтарэсаў грамадства;

даследаванне і папулярызацыя жыцця і дзейнасці выбітных асоб свайго краю;

выхаванне беражлівых адносін да гісторыі і культуры краю, адказнасці за захаванне культурна-гістарычнай спадчыны продкаў;

стварэнне іміджу рэгіёна як прывабнага турысцка-экскурсійнага і культурна-пазнавальнага аб'екта;

стварэнне ўмоў для раскрыцця пазнавальных і творчых здольнасцей навучэнцаў.

3. Удзельнікі рэспубліканскага конкурсу-турніру

У рэспубліканскім конкурсе-турніры прымаюць удзел навучэнцы аб'яднанняў па інтарэсах устаноў адукацыі (індывідуальна) ва ўзросце ад 14 гадоў.

4. Тэрмін рэалізацыі рэспубліканскага конкурсу-турніру

Рэспубліканскі конкурс-турнір праводзіцца ў перыяд з ліпеня па лістапад 2024 года ў чатыры этапы з вызначэннем пераможцаў і прызёраў:

першы этап – ва ўстановах адукацыі;

другі этап – раённы, раённы для гарадоў, якія маюць раённае дзяленне, гарадскі (акрамя г. Мінска);

трэці этап – абласны, Мінскі гарадскі;

чацвёрты этап – рэспубліканскі. Рэспубліканскі этап конкурсу-турніру праводзіцца ў 2 туры: тэарытычны і практычны.

5. Парадак правядзення рэспубліканскага конкурсу-турніру

5.1. На першым этапе рэспубліканскага конкурсу-турніру навучэнцы аб'яднанняў па інтарэсах праводзяць краязнаўчыя даследаванні жыцця і дзейнасці выбітных асоб свайго краю, выяўляюць матэрыяльныя і нематэрыяльныя каштоўнасці сваёй малой радзімы, якія можна ўмоўна аднесці да «страчанай спадчыны» (не маюць яўнай праявы на сённяшні дзень).

Падчас даследаванняў удзельнікі конкурсу-турніру працуюць з архіўнымі дакументамі, матэрыяламі археалагічных даследаванняў, публікацыямі ў спецыяльных навуковых выданнях, матэрыяламі музеяў і г.д.

Аб'ектамі пільнай цікаўнасці ўдзельнікаў конкурсу-турніру становяцца аб'екты «страчанай спадчыны», амаль забытыя ў народзе, ці зруйнаваныя часам і людзьмі.

«Страчанай спадчынай» можа быць нематэрыяльнае праяўленне творчасці чалавека (звычаі, традыцыі, абрады, фальклор (вусная народная творчасць, легенды і паданні), традыцыйныя маўленчая культура, гаворка, змест геральдычных аб'ектаў, уласных геаграфічных назваў (тапонімаў) і інш.), а таксама створаныя чалавекам або цесна звязаныя з яго дзейнасцю матэрыяльныя аб'екты (помнікі гісторыі, прыроды, архітэктуры,

археалогіі, горадабудаўніцтва, мастацтва, дакументальныя помнікі і інш.). Аб'екты «страчанай спадчыны» павінны з'яўляцца аўтэнтчнымі і мець гістарычнае, мастацкае, навуковае або іншае значэнне з пункту гледжання ўдзельніка конкурсу-турніру. Аб'ектам даследаванняў таксама з'яўляюцца малавядомыя, але выбітныя, па меркаваннях удзельнікаў конкурсу-турніру, землякі, хто зрабіў свой унёсак у адметнасць дадзенага рэгіёна.

Па вынікам ствараецца брашура «Дзівосы краю майго», ў якой змешчаны матэрыял аб «топ-3» (па кожнай пазіцыі 3, усяго 9) аб'ектах «страчанай спадчыны» – найбольш значных матэрыяльных і наматэрыяльных каштоўнасцях малой радзімы, а таксама аб выбітных асобах свайго краю.

Брашура – pdf-файл, уключае: тытульны ліст, інфармацыю аб аб'ектах, карта-схему з адначанымі 9 адметнасцямі, спіс выкарыстаных крыніц. Інфармацыя аб аб'ектах павінна быць прадстаўлена лагічна ў адпаведнасці з наступнай структурай: месцазнагоджанне аб'екта, гістарычная даведка, прычыны забыцця (тычыцца асобы), знішчэння (поўнае ці частковае) аб'екта, унёсак «выбітных» асоб у культурнае і (або) духоўнае жыццё малой радзімы, ці уплыў на ход гістарычнага развіцця краю (калі мае месца). Апісанне аб'ектаў дапаўняецца фотаздымкамі, схемамі, малюнкамі. Пры выкарыстанні літаратуры неабходна даваць спасылкі ў тэксце (калі матэрыял аўтарскі, то гэта таксама неабходна адзначыць). Інфармацыя аб адным аб'екце павінна займаць не больш 2 старонак.

5.2. На другім этапе ацэньваюцца брашуры дасланыя ўстановамі адукацыі. Ад кожнага раёна вызначаецца 1 пераможца і прызёры. У трэцім этапе ўдзельнічае адзін пераможца раённага этапу.

Крытэрыі ацэнкі брашуры:

- лагічнасць і змястоўнасць прадстаўленай інфармацыі аб аб'екце;
- значнасць аб'екта для сваёй мясцовасці (ці краю);
- крэатыўнасць афармлення;
- самастойнасць у зборы і аналізе матэрыялу;
- абаснаванне выбару аб'екта;
- спасылкі на крыніцы.

Работы пераможцаў раённых/гарадскіх этапаў дасылаюцца на абласны этап у электронным варыянце **не пазней 15 кастрычніка 2024 г.** на адрас электроннай пошты kraevedbrest@brest.by (пры гэтым пазначаецца назва каманды, прозвішча, імя, імя па бацьку, установа адукацыі, узрост прозвішча, імя і імя па бацьку кіраўніка каманды з кантактным нумарам тэлефона).

5.3. На трэцім этапе Брэсцкі абласны цэнтр турызму і краязнаўства дзяцей і моладзі размяшчае на сваім сайце распрацаваныя брашуры кожнага пераможцы другога этапу для знаёмства з імі ўдзельнікаў.

У вызначаны час у анлайн/або афлайн фармаце праводзіцца крэйзнаўчая віктарына, якая распрацавана на падставе матэрыялаў брашур. Абласны цэнтр пакідаем за сабой права вызначэння таксама лепшай брашуры на абласным этапе.

Па выніках віктарыны 5 лепшых навучэнцаў адбіраюцца для ўдзелу ў чацвёртым этапе.

5.4. На рэспубліканскі этап прадстаўляюцца: 5 брашур – пераможцаў трэцяга (абласнога) этапу і спіс каманды ад Брэсцкай вобласці.

Рэспубліканскі этап праводзіцца ў вочным фармаце ў 2 туры: тэарэтычны і практычны. Дата і месца правядзення заключнага этапу будзе даведзена да ведама ўдзельнікаў дадаткова.

Для падрыхтоўкі каманд да ўдзелу ў рэспубліканскім этапе напярэдні (за 2 тыдні) на сайце рэспубліканскага цэнтра (<https://rsek.by/>) змяшчаюцца брашурны ўдзельнікаў дадзенага этапу.

5.5. Аўтары, удзельнікі конкурсу, даюць згоду арганізатарам на публікацыю сваіх работ, публічную дэманстрацыю і некамерцыйнае выкарыстанне матэрыялаў (з захаваннем аўтарскіх правоў) з мэтай папулярызацыі рэспубліканскага праекта.

5.6. Падвядзенне вынікаў рэспубліканскага конкурсу-турніру.

Пераможцы і прызёры ўзнагароджваюцца дыпламамі галоўнага ўпраўлення па адукацыі Брэсцкага аблвыканкама.

Пераможцы і прызёры рэспубліканскага конкурсу-турніру ўзнагароджваюцца дыпламамі і прызамі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, дыпламамі ўдзельнікаў рэспубліканскага цэнтра.

6. Арганізацыйныя камітэты

Для арганізацыі і правядзення рэспубліканскага конкурсу-турніру на кожным этапе ствараюцца арганізацыйныя камітэты (далей – аргкамітэты).

Аргкамітэт кожнага этапу:

забяспечвае арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне рэспубліканскага конкурсу-турніру;

даводзіць інфармацыю аб рэспубліканскім турніры да ведама ўстаноў адукацыі;

ажыццяўляе персанальны падбор складу журы конкурсу-турніру;

аналізуе і абагульняе вынікі рэспубліканскага конкурсу-турніру;

асвятляе ход падрыхтоўкі, правядзення і вынікі рэспубліканскага конкурсу-турніру ў сродках масавай інфармацыі.

Арганізацыйнае правядзенне рэспубліканскага конкурсу-турніру забяспечваюць:

на першым этапе – установы адукацыі;

на другім этапе – структурныя падраздзяленні гарадскіх, раённых выканаўчых камітэтаў, мясцовых адміністрацый раёнаў у гарадах, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі;

на трэцім этапе – структурныя падраздзяленні абласных, Мінскага гарадскога выканаўчых камітэтаў, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі;

на заключным этапе – Міністэрства адукацыі, Рэспубліканскі цэнтр.

Для падвядзення вынікаў рэспубліканскага турніру на кожным этапе аргкамітэтам ствараецца журы.

Журы на ўсіх этапах рэспубліканскага конкурсу-турніру:

ацэньвае праекты, якія прадстаўлены ўстановамі адукацыі;

вызначае пераможцаў і прызёраў адпаведных этапаў конкурсу-турніру;

прадстаўляе рашэнні (пратаколы) па выніках конкурсу-турніру і іншую неабходную інфармацыю ў адпаведныя аргкамітэты.

7. Фінансаванне рэспубліканскага праекта

Фінансаванне рэспубліканскага праекта ажыццяўляецца:

на першым этапе – установай адукацыі;

на другім этапе – за кошт раённых, гарадскіх бюджэтаў, прадугледжаных на правядзенне мерапрыемстваў;

на трэцім этапе – за кошт сродкаў абласных бюджэтаў і бюджэту г. Мінска, прадугледжаных на правядзенне мерапрыемстваў;

на заключным этапе – Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, прадугледжанага на іншыя выдаткі ў галіне адукацыі (план мерапрыемстваў па рэалізацыі падпраграмы 10 «Маладзёжная палітыка» на 2024 год Дзяржаўнай праграмы «Адукацыя і маладзёжная палітыка» на 2021–2025).

Для фінансавання рэспубліканскага праекта на ўсіх этапах могуць быць выкарыстаны іншыя крыніцы, не забароненыя заканадаўствам Рэспубліка Беларусь